

دانشنامه‌ی مسائل مردان

آداب ازدواج و زناشویی

(مرثی به مسائل مردان باریک‌کرد طب سنتی و نوین)

دکتر محمد دریایی

(متخصص علوایزستی و گیاهان دارویی)

عنوان و نام پدیدآور: دانشنامه طبی مسائل مردان: آداب ازدواج و زناشویی
(نگرشی به مسائل مردان با رویکرد طب سنتی و نوین) / محمد دریایی
سرشناسه: دریایی، محمدرسول، ۱۳۳۰
مشخصات نشر: تهران: پیام بهاران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۹۹۲ ص.
شابک: ۸-۸۶-۸۲۶۰-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر: آداب ازدواج و زناشویی (نگرشی به مسائل مردان با رویکرد طب سنتی و نوین).
موضوع: زناشویی (اسلام)
موضوع: زناشویی -- مسائل جنسی
موضوع: بارداری
موضوع: زنان -- بیماری ها -- درمان جایگزین
موضوع: امور جنسی -- اختلالات -- درمان
موضوع: پزشکی سنتی
رده بندی کنگره: ۲۱۳۹۵: ۵/۵۴۲ BP۲۵۸
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۲۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۸۱۸۶۹

دانشنامه طبی مسائل مردان

آداب ازدواج و زناشویی

نگرشی به مسائل مردان با رویکرد طب سنتی و نوین

مؤلف دکتر محمدرسول دریایی
ویراستار فاطمه مقدم
صفحه آرای گوگانی
چاپ اول ۱۳۹۵
چاپخانه گلبن
لیتوگرافی موعود نور
شمارگان ۱۰۰۰ جلد

تلفن ۳۳۱۱ ۴۲۷۵

۳۳۹۰ ۴۹۹۵ ۳۳۹۳ ۵۷۰۳

تلفن ۰۹۱۰ ۴۴۴ ۶۰ ۱۰

همراه ۰۹۱۲ ۱۲۲ ۴۸۱۰

تهران . جمهوری اسلامی
بین سعدی و ظهیرالاسلام
کوچه مظفری
بن بست اول . پلاک ۵
کد پستی: ۱۱۴۶۸۱۳۴۱۵

INFO@TAKETAB.IR

WWW.TAKETAB.IR

کلیه حقوق محفوظ و در اختیار ناشر و مؤلف می باشد و نقل مطالب با ذکر منبع، آزاد است.

مقدمه

ازدواج، سنت حسنه نبوی، نیاز فطری انسان

۹

بخش اول

حیای پسندیده، حیای بی جا و ناپسند در موضوع ازدواج

۱۷

۱۹

توصیف جوانی و تبلور بلوغ

۳۵

زنان، الگوهای اصلاح جامعه

۵۳

پیوند شوی و ازدواج در اسلام

۸۳

برخورد، احکام نگاه کردن

۱۱۹

بخش دوم

حجله گاه عروس و داماد

۱۳۵

۱۳۷

مدیریت انجام مقاربت جنسی در طب ایرانی

۱۵۳

دعاهای مربوط به مسایل ازدواج و زناشویی

۲۰۹

چگونگی پیدایش زناشویی در انسان های اولیه

۲۴۱

بخش سوم

طرح کلی مسایل جنسی مردان

۲۷۵

۲۷۷

فیزیولوژی دستگاه تناسلی مردان

۳۰۱

فرایند علمی آفرینش انسان از منظر قرآن

۳۷۹

شبیه سازی انسان و حیوانات

۴۴۹

بارداری و زایمان

۴۸۵

بخش چهارم

آیین و مراسم نام‌گذاری کودک از دیدگاه اهل بیت (ع)

نکاتی درباره مراقبت از کودک

بخش پنجم

طب مکمل و نظام درمانی سلامت زنان

درمان گیاهی بیماری‌های دستگاه تناسلی زنان

دوره‌ها و روابط دوستانه اجتماعی

مدیریت آمیزش جنسی

درمان اختلالات انقباضات و بیماری‌های جنسی

درمان بیماری‌های دستگاه تناسلی در طب سنتی

ضمائم

منابع

۵۷۱

۵۷۳

۵۹۳

۶۱۳

۶۱۵

۷۱۳

۷۴۳

۷۶۵

۸۱۳

۸۶۳

۹۵۹

۹۷۵

یکی از نیازهای عصری بشر نیاز به زندگی اجتماعی و تشکیل خانواده است، نیازی که او را وادار به جست‌وجوی نیمه هم‌شان خود می‌کند تا خویش را کامل کرده و برای ادامه زندگی و درتبیاری به سعادت دنیوی و اخروی آماده کند. خداوند متعال نیز در آیات و ائمه علیهم‌السلام در روایات متعددی اهمیت ازدواج را گوشزد کرده و آن را از آیات الهی و منشأ آرامش و آسایش دانسته‌اند. برای نمونه خداوند در آیه ۲۱ سوره روم می‌فرماید: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا». از نشانه‌های او این است که برایتان از خودتان همسرانی بیافرید تا در کنارش بیارمید. تأکید اسلام برای ازدواج به حدی است که برخی را به عجب واداشته است. استاد محمد تقی جعفری می‌فرمودند: برتراندراسل، فیلسوف مشهور اروپایی، به من نوشت چرا اسلام این قدر به ازدواج بها داده و برایش قانون وضع کرده است؟ در جواب او نوشتم: چون مسأله انسان در میان است و با ازدواج می‌تواند انسان به وجود آید.

اما ازدواج نیز مانند هر امر دیگری ممکن است با موانعی روبه‌رو شود. بعضی از این موانع، طبیعی به نظر می‌رسند. چرا که قطعاً انجام دادن هر کار مهم و سرنوشت‌سازی با مانع و مشکل مواجه خواهد شد. آن هم امری به این مهمی که مسیر و شیوه زندگی انسان را مشخص می‌کند. این موانع در جامعه امروز غالباً منجر به بالا رفتن سن ازدواج شده است.

قسمت عمده این موانع از معضلات ساختگی جامعه ما است، به این معنا که شرایط حاکم بر جامعه و آداب و رسوم حاکم بر روابط میان مردم، منجر به شکل گیری چنین مشکلاتی شده است بیشتر این شرایط نه تنها بر مبانی اسلام استوار نبوده، بلکه با آن ها کاملاً فاصله دارد؛ اما به هر روی این موانع چه درست و چه غلط در جامعه امروزی وجود دارد و مانع ازدواج جوانان یا منجر به بالا رفتن سن ازدواج آن ها شده است. این موانع باعث می شود، جوانان ما علیرغم احساس نیاز به ازدواج و تشکیل خانواده، سختی ها و آثار مخرب تجرد را بر مشکلات تأهل ترجیح دهند.

به این جوانان ما برای گام برداشتن در این جاده پرپیچ و خم که سرنوشت شان را رقم خواهد زد، محتاج یاری و راهنمایی افراد با تجربه هستند.

از این روی، این شایم تا بر شمردن بعضی از موانع ازدواج و پیشنهاد راه حل هایی درباره برطرف کردن آن ها، نقش کوچکی را در این امر ایفاء کنیم.

اولین مانعی که بیشتر جوانان ما در امر ازدواج سست می کند، مشکلات مالی و اقتصادی است. باید اذعان کرد که این نگرانی ها کاملاً بی مورد هم نیست، چرا که در جامعه امروزه، دغدغه مالی و اقتصادی و نگرانی های تأمین هزینه های زندگی وجود دارد و نمی توان آن ها را انکار کرد.

اولین راه حلی که در این باره پیشنهاد می شود، اصلاح و تقویت اعتقادات قلبی است، به این معنا که جوانان باید به خدا و وعده های او اعتقاد راسخ داشته باشند و یقین بدانند که وعده های خداوند حتمی است، خداوند رحمان کریم به امر ازدواج سفارش مؤکد کرده و به جوانان فقیر (در صورتی که ازدواج کند) وعده روزی زیاد داده است: «و انکحوا الایامی منکم... ان یکونوا فقراء یغنهم الله من فضله» جوانان بدون همسر را همسر دهید... اگر فقیر باشند، خداوند با فضل و رحمت خود آنان را غنی و بی نیاز می کند.

پیامبر اکرم ﷺ نیز در سخنان خود به این وعده الهی اشاره کرده و فرموده‌اند: «بی همسرها را همسر دهید، زیرا خداوند در پرتو ازدواج... رزق و توان مالی آن‌ها را وسعت می‌دهد...» آن حضرت در جای دیگری می‌فرمایند: «همسر بگیرید که به یقین رزق شما را زیاد می‌کند.»

آیا این همه وعده‌های روشن و صریح، قابل اعتماد و اطمینان نیست؟ اگر یک فرد توانمندی به ما وعده تأمین مخارج‌مان را دهد به راحتی باور می‌کنیم، اما وعده‌های صریح خداوند را باور نداریم؟ پیامبر اکرم ﷺ در این باره نیز فرموده‌اند: «کسی که از نواج را از ترس فقر و نداری ترک کند، همانا به خداوند گمان بد برده است.»

در کنار این وعده‌ها، بهی باید این مسأله را هم مد نظر قرار داد که فرد مجرد، انگیزه کمتری برای پیشرفت در کار و تحصیل و یافتن راه‌های جدید کسب درآمد دارد. اساساً کسی که تنها و بی‌مسئولیت باشد، انگیزه‌ای برای رشد و تحول در زندگی خود نمی‌بیند و به همان چیزی که هست بسنده می‌کند، اما کسی که ازدواج می‌کند به انگیزه رفاه همسر و خانواده‌اش تلاش می‌کند و به هر دری می‌زند تا با یافتن توانایی‌های خود به درجات بالاتر علمی و معنوی دست یابد.

یکی دیگر از موانعی که بر سر راه ازدواج جوانان وجود دارد، مسأله ادامه تحصیلات است این مسأله نیز از مشکلات ساختگی جامعه است. نگرانی از مشکلات حقیقی، چرا که با برنامه ریزی و انتخاب راه درست می‌توان به راحتی بر آن‌ها مسلط و فائق آمد.

اصل این مشکل از یک تفکر غلط سرچشمه می‌گیرد، بنابراین از این گام در راه بررسی و حل این مشکل شناسایی و اصلاح منشأ و سرچشمه آن است. این تفکر در اذهان جوانان و حتی گاهی بزرگترها جا افتاده است که پیشرفت و ادامه تحصیل با ازدواج و مسئولیت‌های ناشی از آن مغایرت دارد و هر کس که ازدواج کند، قطعاً یا از ادامه تحصیلات باز خواهد ماند یا از انجام دادن مسئولیت‌های مربوط به خانواده.

برای حل این مشکل ابتدا باید این تفکر را از ذهن پاک کرد و در مرحله بعد، با انتخاب یک همسر هم اندیش و هم عقیده. با کمک و یاری بزرگ‌ترها یک زندگی

مشترک را سامان داد، به عبارتی این امر کاملاً بستگی به طرز تفکر و رفتار دو طرف و خانواده هایشان دارد. از این رو باید در انتخاب همسر خود دقت کنیم. همسری را انتخاب کنیم که با ما هم عقیده بوده و به پیشرفت علمی ما و خود علاقه مند باشد و در عمل نیز تمام تلاش و توانش را بکار گیرد تا هم به پیشرفت خود کمک کند. هم زندگی زناشویی را نردبان ترقی همسرش قرار دهد.

برای کنار زدن این مانع، طرز تفکر و رفتار زن و مرد و خانواده هایشان از هر امری مهم تر است واضح است که در سایه محبت و آرامش حاصل از زندگی زناشویی، انسان با آسودگی و انگیزه بیشتری به رشد و بالندگی دست می یابد.

د. ای. میان نباید از اهمیت نقش کمک های والدین به دختر و پسر در این دوران غافل شد به ویژه اگر پسرها بخواهند به تحصیلات خود ادامه دهند، برای تأمین هزینه های تحصیلی به کمک والدینشان احتیاج دارند پدرها و مادرها نیز باید بدانند که اگر فرزندان مجرد باشد، باز هم باید هزینه های او را تقبل کنند، اکنون نیز در چند سال دوران تحصیلات، برای پیشرفت فرزندان، هزینه هایی را تقبل کنند و این گونه بیندیشند که قطعاً این وضعیت بهتر از مجرد و آثار مخرب آن بر روح، جسم و آینده فرزندان خواهد بود. پسری جوان نیز باید در سالهای پایانی تحصیلاتشان ازدواج کنند تا با پایان دوران عقد بتوانند مشغول به کار شوند یا اگر خواهان ازدواج هستند باید والدین آن را برای اعتلای مادی و معنوی فرزندان، همراهی لازم را با آنها داشته باشند. علاوه بر این، در دوران تحصیلی، دو طرف باید از هزینه های زائد جلوگیری کرده و قناعت را پیشه ران خود قرار دهند تا در سایه همراهی یکدیگر به درجات عالی تحصیلی دست یابند.

مسئله دیگری که ممکن است برخی از جوانان کم سن و سال، آن را مانعی برای ازدواج تلقی کنند، ناتوانی در انتخاب همسر آینده است. به این معنا که ادعا می کنند هیچ اطلاعاتی درباره جنس مخالف، رفتار و خصوصیات اخلاقی آنها و معیارهای انتخاب همسر ندارند و نمی دانند که چگونه و از چه راهی باید بهترین انتخاب را انجام دهند. این نگرانی، نگرانی درست و به جایی است، چرا که انتخاب همسر مقوله ای بسیار مهم است که کوچک ترین خطا در آن، ممکن است زندگی و

تمام موجودیت انسان را به تباهی بکشاند. این مانع جزء مشکلات حقیقی است نه مشکلات ساختگی جامعه ما، اما جوانان باید با کمک گرفتن از تجربه دیگران، مطالعه کتب متفاوت و به کارگیری عقل و منطق خود بر ترس و نگرانی فائق آیند. خوشبختانه امروزه علوم، در همه زمینه ها به سرعت در حال پیشرفت است. در این زمینه نیز مطالعات فراوانی صورت گرفته، کتاب های مختلفی به تألیف رسیده و کارشناسان با معلومات و با تجربه ای وجود دارند؛ بنابراین جوانان می توانند از این طریق آگاهی خود را افزایش دهند.

یکی دیگر از مواردی که متأسفانه در جوامع امروزی بسیار به چشم خورده و منجر به بالا رفتن آن ازدواج می شود، مسأله عشق های مجازی است. همان طور که همه می دانیم امروزه جوانان از طریق دوستی های خیابانی اینترنت، مهمانی ها، پارتی ها و... احساس نیاز به عاطفه و عشق را تجربه و ارضاء می کنند. آن ها با تغییر مرتب دوستان خود این احساس را با افراد متنوعی تجربه می کنند، لذا احتیاجی نمی بینند که با ازدواج و درگیری در آن ازدواج، به این گونه دوستی ها که عاقبت اسف بار آن بر هیچ کس پوشیده نیست پناه می برند، اما کاملاً واضح است که ازدواج، آرامش و عشق عمیق آن قابل مقایسه با این گونه دوستی ها نیست.

علاوه بر موانع و مشکلاتی که توضیح داده شد، مشکلات دیگری هم وجود دارد که از حیث اهمیت در رتبه بعد قرار می گیرند. مشکلاتی مانند سنگ اندازی دیگران، سربازی، اعتیاد، بیماری، و... که توضیح همه آن ها از حوصله این مجموعه خارج است.

باید خاطر نشان کرد که مشکلات زیادی در همه زندگی ها و در سراسر راه هدفی وجود دارد هر کس خواهان دستیابی به پیشرفت، عزت، آرامش و اهداف والای انسانی است، باید سختی ها و مشقت هایی را به جان خریده و خود را آماده مبارزه با مشکلات کند.

انسان در راه تلاش برای دست یابی به این اهداف پخته می شود و استعدادها و توانایی های خود را کشف می کند. گاهی انسان ها در برخورد با مشکلات تازه در می یابند که چه توانایی هایی داشته و از آن بی خبر بوده اند، آن زمان است که

تحمل این سختی‌ها برای انسان بسیار شیرین و لذت بخش می‌شود. زمانی که انسان در راه رفاه و خشنودی خانواده‌اش تمام توانایی‌های خود را به کار می‌برد، زندگی و مبارزه با مشکلات برای انسان شیرین می‌شود. اما اگر همواره از برخورد با سختی‌ها هراس داشته از مبارزه بگریزد و نخواهد که ذره‌ای خود را به سختی بیندازد، باید رسیدن به پیشرفت و اهداف والا را از ذهن خود بیرون کند. مگر نه این است که حَقَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَ حَقَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ: بهشت را سختی‌ها فرا گرفته و جهنم را شهوت؟

با توجه به این که ازدواج آرامش، پیشرفت، اعتلای فکری و اخلاقی، سلامت روح و جسمی و هزاران محاسن دیگر را به دنبال دارد، سزاوار است برای دستیابی به این محاسن، تحمل کمی سختی هم به خود راه دهیم؟ سختی‌هایی که وقتی به نتیجه می‌رسد، انسان را به انسانی سخت کوش، مقاوم و قابل اعتماد خواهد کرد.

در این مجموعه کوشش گردیده تا مسایل مختص به ویژگی‌های یک ازدواج سالم و راهکارهای زنشویی منطقی منطبق بر دانش و خردورزی و معارف دینی و آسمانی، تبیین شود و ابعاد جسمی، روانی، جسمی و طبی مسایل مردان و نیز زندگی مشترک میان زن و مرد که ازدواج را همسررداری نامیده می‌شود، تحلیل و تشریح و الگوی صحیح یک زندگی پر نشاط با طراوت و سالم به مثابه یک حیات طیبه، تعریف گردد.

شیوه‌های بهره‌گیری از دانش روز و طب اسلامی - ایرانی در درمان بسیاری از بیماری‌ها نیز ملحوظ بوده و بر غنای این مجموعه افزوده گردیده است. امید آن که با بهره‌مندی از آموزه‌های آسمانی پیشوایان معرفت دینی و فرهیختگان و دانشوران عرصه علم، زندگی‌ها قرین سعادت، آرامش، آسایش و رفاه مادی و معنوی شود.

محمد دریایی

یازدهم ذی القعدة ۱۴۳۴

مطابق با ولادت با سعادت امام رضا (ع)